

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»**

Кафедра західних та східних мов та методики їх навчання

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«НАУКОВА КОМУНІКАЦІЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ»**

для здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем
зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт

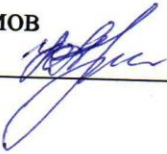
Розробник:

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри західних і східних мов та методики їх навчання Ірхіна Юліана Валентинівна

Методичні рекомендації до організації самостійної роботи студентів затверджені на засіданні кафедри західних і східних мов та методики їх навчання

Протокол № 1 від 27 серпня 2020 року

Завідувач кафедри західних і східних мов
та методики їх навчання

_____ (А. А.Юмрукуз)

ЗМІСТ

Наукова комунікація іноземною мовою у структурі підготовки фахівців з фізичної культури і спорту	4
Методичні рекомендації до організації самостійної роботи студентів	5
Завдання для самостійної роботи студентів за змістовими модулями	6
Рекомендована література	8

НАУКОВА КОМУНІКАЦІЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ У СТРУКТУРІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

У сучасних умовах глобалізації і виходу України в єдиний освітній, культурний та інформаційний простір володіння іноземними мовами, насамперед англійською, набуває особливої ваги. Англійська практично стала міжнародною мовою наукової комунікації: ділової кореспонденції, наукових та практичних конференцій, наукових публікацій, особливо в галузях бібліотечно-інформаційної справи, менеджменту, інформаційних технологій та систем. За допомогою англійської мови можна одержати доступ до більшості ресурсів світової інформаційної комп'ютерної мережі Інтернет. Тому для молодих учених володіння англійською мовою є абсолютно необхідним для успішних наукових досліджень. Природно, що курс іноземної мови в науковій комунікації є обов'язковим компонентом навчальних планів ЗВО України. Він цілком логічно вкладається в тричастинну схему вивчення іноземних мов відповідно до триступеневої побудови вищої освіти "бакалавр – магістр – доктор філософії".

Методичні рекомендації з навчальної дисципліни «Професійна комунікація іноземною мовою» призначено для здобувачів другого (магістерського) рівня спеціальності 017 Фізична культура і спорт для вивчення цієї дисципліни.

У рекомендаціях відображено мету, функції, основні завдання студентів (магістрів), вимоги до дисципліни, структура, об'єм та технічні вимоги, теми практичних занять, а також рекомендовану літературу.

Мета навчальної дисципліни: формування загальної та професійно орієнтованої комунікативної мовленнєвої компетенції (лінгвістичної, соціолінгвістичної і прагматичної) студентів спеціальності 017 Середня освіта (Фізична культура і спорт) для забезпечення ефективного спілкування у науковому середовищі.

Очікувані програмні результати навчання.

ПРН 12. Брати участь у дискусіях щодо сучасних наукових проблем та лузі, застосовувати певні теорії та методи у вирішенні завдань у сфері фізичної культури і спорту.

Очікувані результати навчання дисципліни:

Знати:

- 1) мовні форми, властиві для офіційних та розмовних реєстрів наукового мовлення;
- 2) вокабуляр (у тому числі термінологію), що є необхідною в професійній сфері;
- 3) природу синтаксичних відношень, особливості граматичних розрядів для продукування широкого кола текстів професійної спрямованості.

Уміти:

1) спілкуватися англійською мовою в усній та письмовій формах відповідно до потреб професійної діяльності;

2) аналізувати та критично оцінювати інформацію з різних текстових та електронних іншомовних джерел професійної тематики;

3) здійснити реферування фахової статті з української мови на іноземну; здійснювати анотування фахової наукової статті із спеціальності; підготувати реферативне повідомлення на одну із запропонованих тем.

Унаслідок досягнення результатів навчання здобувачі вищої освіти у контексті змісту навчальної дисципліни мають опанувати **такі компетентності:**

Інтегральна компетентність: здатність вирішувати складні спеціалізовані завдання та професійні проблеми у сфері фізичної культури і спорту, що передбачає проведення теоретичних і емпіричних досліджень із застосуванням інноваційних і творчих підходів та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний та загальнокультурний рівень.

ЗК 2. Здатність до критичного аналізу, оцінювання й синтезу нових і складних ідей, до участі в критичному діалозі.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності інноваційні технології, сучасні засоби і методи адаптивної фізичної культури і спорту.

СК 4. Здатність застосовувати знання, вміння і навички під час практичного вирішення професійних завдань у професійній підготовці фахівців галузі фізичної культури і спорту.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Для здобувачів видами контролю є: індивідуальне опитування на практичних заняттях, перевірка виконання практичних завдань, письмове опитування, залік.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
СТУДЕНТІВ****Розподіл годин самостійної роботи студентів**

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		Форма контролю
		Денна	Заочна	
1.	Тема 1. Наука й науковці	8	11	усне опитування
2.	Тема 2. Наука і суспільство	8	11	усне опитування
3.	Тема 3. Написання дослідної роботи: опис даних, тенденцій і графіків	8	11	усне опитування
4.	Тема 4. Добросовісність в науковій сфері	8	11	усне опитування, тестування
5.	Тема 5. Правила оформлення наукового дослідження (магістерської роботи) в Україні	8	11	усне опитування
6.	Тема 6. Написання дослідної роботи: резюме	8	11	усне опитування
7.	Тема 7. Апробація результатів дослідження: презентації та виступи на конференціях	8	11	усне опитування
8.	Тема 8. Виступ на конференції: структура та специфіка	8	11	усне опитування, тестування
9.	Тема 9. Написання наукового листа	8	11	усне опитування
10.	Тема 10. Реферування, анотація і короткий огляд	8	11	усне опитування
Усього годин:		80	110	

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЗА ЗМІСТОВИМИ МОДУЛЯМИ

Змістовий модуль 1. Наука та наукова комунікація

Тема 1. Наука й науковці

Наукова комунікація. Жанри наукового дискурсу. Композиційні форми академічного дискурсу. Стилiстичні особливості наукового дискурсу. Види наукової продукції.

Засвоєння лексичного матеріалу. Британський й американський наукові словники. Розв'язання проблемних ситуацій - висловлення згоди та незгоди з точкою зору співбесідника, використовуючи актуальний словниковий запас. Мозок людини: читання з загальним розумінням тексту. Аудіювання. Шляхи повідомлення про наукові джерела. Наукова лексика: дієслова.

Тема 2. Наука і суспільство

Мотивація наукової діяльності. Роль науки в сучасному суспільстві: читання з повним розумінням тексту. Наукова конференція.

Обговорення і розв'язання проблемних ситуацій: використання коннекторів. Засвоєння лексичного матеріалу. Наука у світі. Наука в США: читання з повним розумінням тексту. Читання аутентичного тексту за тематикою фізичної культури і спорту. Шляхи представлення фактів, доказів і даних.

Тема 3. Написання дослідної роботи: опис даних, тенденцій і графіків

Читання як частина письма. Жанри наукового письма. Опис діаграм. Графіки. Діаграми. Схеми. Креслення. Конструкції для опису графіків. Засоби вираження змін і зрушень. Вирази часу. Академічне письмо: написання абстракту.

Змістовий модуль 2. Академічна доброчесність

Тема 4. Доброчесність в науковій сфері

Академічна доброчесність: визначення терміну. Межі академічної доброчесності. Міжнародне право. Прояви доброчесності у сфері фізичної культури та спорту. Плагіат та шляхи уникнення плагіату.

Засвоєння лексичного матеріалу. Академічна доброчесність: аудіювання з загальним розумінням тексту. Академічна доброчесність: читання з загальним розумінням тексту. Логічні коннектори. Засоби вираження додаткової інформації. Засоби екземпліфікації. Засоби узагальнення. Засоби протиставлення. Засоби вираження причини та наслідку. Засоби вираження поступки. Шляхи обговорення цифрових даних. Говоріння: презентація роботи до семінарського завдання. Наукова лексика: іменники.

Тема 5. Правила оформлення наукового дослідження (магістерської роботи) в Україні.

Написання анотації іноземною мовою до магістерської роботи. Композиція анотації, лексичні та фразеологічні кліше, граматичний реєстр анотації. Засвоєння лексичного матеріалу. Гіпотеза та теорія: читання з загальним розумінням тексту. Засоби вираження можливостей та гіпотез. Маскулінні та фемінінні стереотипи: читання з загальним розумінням тексту. Засоби зменшення ефекту гендерно-маркованої мови. Політична коректність. Засоби пред'явлення статистичних даних.

Тема 6. Написання дослідної роботи: резюме

Семантичні та композиційні особливості резюме. Лінгвістичні й стилістичні особливості наукового резюме. Академічне письмо: уникнення плагіату.

Змістовий модуль 3. Апробація результатів дослідження: презентації та виступи на конференціях

Тема 7. Презентації: підготовка та виступ

Структура презентації. Стилiстично-композиційні особливості презентації. Синтаксис наукових презентацій.

Тема 8. Виступ на конференції: структура та специфіка

Специфіка виступу на наукових конференціях та відео-конференціях. Мовні кліше для ведення діалогу під час участі у наукових конференціях. Структура виступу. Синтаксис виступу на наукових конференціях. Вебіари. Стилiстичні особливості мовлення вебіарів.

Змістовий модуль 4. Апробація результатів дослідження: науковий лист та науковий проєкт

Тема 9. Написання наукового листа

Науковий лист. Різниця між резюме й листом. Семантичні й композиційні форми, стилістичні особливості наукового листа. Академічне письмо: Написання списку літературних джерел.

Тема 10. Реферування, анотація і короткий огляд

Реферування. Анотація. Короткий огляд. Семантичні й композиційні форми, стилістичні особливості реферату, анотації і короткого огляду. Академічне письмо: посилення на наукові джерела. Орфографія.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Наукова комунікація.
2. Жанри наукового дискурсу.
3. Композиційні форми академічного дискурсу.
4. Стилiстичні особливості наукового дискурсу. Види наукової продукції.
5. Мотивація наукової діяльності. Роль науки в сучасному суспільстві: читання з повним розумінням тексту.
6. Обговорення і розв'язання проблемних ситуацій: використання коннекторів.
7. Наука у світі. читання з повним розумінням тексту. Читання аутентичного тексту за тематикою фізичної культури і спорту
8. Наука в США: читання з повним розумінням тексту. Читання аутентичного тексту за тематикою фізичної культури і спорту
9. Читання як частина письма. Жанри наукового письма.
10. Академічне письмо: написання абстракту.
11. Академічна доброчесність: визначення терміну. Межі академічної доброчесності.
12. Прояви доброчесності у сфері фізичної культури та спорту. Плагіат та шляхи уникнення плагіату.
13. Академічна доброчесність: аудіювання з загальним розумінням тексту.
14. Академічна доброчесність: читання з загальним розумінням тексту.
15. Говоріння: презентація роботи до семінарського завдання.
16. Написання анотації іноземною мовою до магістерської роботи.
17. Композиція анотації, лексичні та фразеологічні кліше, граматичний реєстр анотації.
18. Семантичні та композиційні особливості резюме.
19. Лінгвістичні й стилістичні особливості наукового резюме.
20. Академічне письмо: уникнення плагіату.
21. Структура презентації.
22. Стилiстично-композиційні особливості презентації.
23. Специфіка виступу на наукових конференціях та відео-конференціях.
24. Вебіари. Стилiстичні особливості мовлення вебіарів.
25. Науковий лист. Різниця між резюме й листом.

26. Семантичні й композиційні форми, стилістичні особливості наукового листа.
27. Реферування, анотація і короткий огляд.
28. Семантичні й композиційні форми, стилістичні особливості реферату, анотації і короткого огляду.
29. Академічне письмо: посилання на наукові джерела.

Рекомендована література

Основна

1. Англомовні елементи наукової праці: назва, анотація, резюме: A Practical Guide to Writing Research Paper Titles, Abstracts, Summaries : навчальний посібник Х. : ХДАК, 2016. 78 с.
2. Ділова англійська мова: Програма та навчально-методичні матеріали для студентів магістратури спеціальності “Інформаційна, бібліотечна та архівна справа” : Х.: ХДАК, 2018. 50 с
3. Ilchenko O.M. English for scientists. Semantics. Pragmatics. Translation. Підручник: К., 2009. 262 с.
4. McCarthy M., O'Dell F. Academic vocabulary in use: upper-intermediate and advanced, Cambridge University Press, 2008. – 168 p.
5. Murphy R., English Grammar in Use: a self-study reference and practice book for intermediate students with answers Cambridge University Press, 2005. 371 p.
6. Написання анотацій та резюме англійською мовою: програма та навчально-методичні матеріали до циклу практичних занять з курсу іноземної мови для аспірантів та пошукувачів / Харк. держ. акад. культури; розробники : С. В. Частник, О. С. Частник. – Х.: ХДАК, 2015. 59 с.
7. Ozturk C. Essential academic vocabulary Istanbul: Pelikan yayincilik, 2010. 636 p.
8. Реферування іноземних наукових видань : навчально-методичні матеріали для студентів спеціальності “Музейна справа та охорона пам’яток історії та культури” / Харк. держ. акад. культури ; розробники : О. С. Частник , С. В. Частник. Х. : ХДАК, 2016. 46 с.
9. Teaching academic writing: a toolkit for higher education. C. Coffin, M.J. Curry, Sh. Goodman [eds]. London, 2005. 105 p.
10. Thompson A. J. A Practical English Grammar. 2004. 383 p.

Допоміжна

11. Швець О.Д. Англійська мова для академічних цілей. Методичні рекомендації, завдання та вправи до практичних та самостійних занять. Дніпропетровськ: Вид-во НГУ, 2012. 35 с.
12. Gillett, A. Using English for academic purposes: a guide for students in higher education. Режим доступу : <http://www.uefap.com/>
13. Електронна бібліотека з англійської мови : Режим доступу : <http://englishbiblioteka.ru/>.
14. Journal of English for academic purposes: [сайт]. Режим доступу : <http://www.journals.elsevier.com/journal-of-english-for-academic-purposes>.
15. Internet English Home. Oxford University Press. Internet English by Christina Gitsaki and Richard P. Taylor ... Welcome to the Internet English website. www.oup.com/elt/internet.english
16. Особливості написання анотації англійською мовою. www.confesp.fl.kpi.ua/node/1150 - Поради до написання анотації наукової статті англійською мовою. lib.chdu.edu.ua/pdf/poradu_english.pdf .
17. Професійна іноземна лексика. nmetau.edu.ua/file/profesiyna_inozemna_leksika.doc - Abstract Project Uniwersytetu Jagiellońskiego. – www.abstract.jcj.uj.edu.pl
18. Introduction and the research justification –resource.unisa.edu.au/mod/resource/view.php?id=777
19. When do people write abstracts? (<http://www.ece.cmu.edu/~koopman/essays/abstract.html>)